

PERSBERICHT

Limburgse bestuurders waarschuwen: **Grenzen gemeenten inzake asielopvang in zicht**

Limburg, 22 mei 2023

Limburgse gemeenten lopen tegen de grenzen aan inzake de opvang van asielzoekers. Burgemeesters vrezen voor ontwrichting van de samenleving als de Rijksoverheid het vluchtelingenvraagstuk niet anders gaat aanpakken. Dat schrijven de Limburgse burgemeesters, gesteund door de Commissaris van de Koning, in een brandbrief aan het kabinet.

De Limburgse bestuurders roepen op de benoemde crisis nu daadwerkelijk als een crisis te gaan bestrijden en een doortastende aanpak op landelijk niveau neer te zetten, waarbij de inzet van voorhanden zijnde bevoegdheden van de Commissaris van de Koning en de minister(-president), niet wordt geschuwd. Verder dringen zij erop aan de crisisbestrijding door te vertalen naar echte effectieve acties op Europees niveau, die moeten leiden tot een substantiële vermindering van de instroom van vluchtelingen op de korte termijn.

De lokale bestuurders appelleren in de brief aan de brede maatschappelijke verantwoordelijkheid: "Wij moeten vooruitzien en constateren nu met elkaar, dat de aanpak van het vluchtelingenvraagstuk in ons land niet langer houdbaar is, omdat we moeten vrezen voor een ontwrichting van de samenleving. Immers, het absorptievermogen van onze gemeenten is niet onbeperkt. Sterker nog, we constateren dat we in onze gemeenten al tegen de grenzen van dat vermogen zijn aangelopen".

Volgens de bestuurders komt tot uitdrukking in verschillende domeinen:

- Ten eerste op het gebied van **huisvesting**; er is een nijpend tekort aan woningen voor verschillende doelgroepen in onze samenleving. "Als gemeenten ervaren we dat op dagelijkse basis. Het simpelweg de druk opvoeren op gemeenten om méér statushouders en vluchtelingen van woonruimte te voorzien, speelt bevolkingsgroepen uit elkaar".
- Dit leidt tot **sociale ontwrichting** die breder speelt voor onze regio. Zoals is beschreven in het recent verschenen rapport 'Elke regio telt!', versterkt het huidige rijksbeleid vooral de regio's die al sterk zijn. "Dit gegeven is relevant voor onze regio, die volop inzet op structurele economische ontwikkeling en tegelijkertijd te maken heeft met kwetsbare buurten met meer dan 60% sociale woningbouw".
- De bestuurders spreken verder hun zorg uit over de verstoring van de **openbare orde en het maatschappelijk (en politiek) draagvlak** als gevolg van het aanhoudende asielvraagstuk: "Het draagvlak ten aanzien van asielmigratie is grillig en gepolariseerd. Gevreesd wordt dat de polarisatie toeneemt, met alle gevolgen van dien. En dat in een regio waar de capaciteit van veiligheidspartners in relatie tot de aanwezige problematiek al onder hoogspanning staat. De druk op veiligheidspartners neemt momenteel toe, mede als gevolg van de landelijke aanpak van het vluchtelingenvraagstuk".
- Huisvesting is één deel van de opgave, maar **ondersteunende faciliteiten als zorg, onderwijs en psychosociale bijstand** zijn minstens zo belangrijk", zo beklemtonen de bestuurders. "Juist in deze domeinen is er sprake van groot personeelstekort en lange wachtlijsten. Ook hier zijn de draagkracht en het absorptievermogen eindig".

Inspanningen

Vanuit de gemeenten in Limburg zijn de afgelopen jaren voortdurend veel inspanningen geleverd om (Oekraïense) vluchtelingen en statushouders op te vangen. Er zijn volgens de burgemeesters, opvanglocaties opgezet, waarbij het lokale bestuur kon vertrouwen op de onvermoeibare inzet van niet alleen de eigen organisaties, maar ook vanuit het maatschappelijk veld. Talloze vrijwilligers doen dagelijks hun best om Limburg een warm thuis te laten zijn voor verschillende groepen ontheemden. “Er bestaat dan ook geen twijfel over de urgentie of de medemenselijkheid, die wij vanuit onze regio voelen en de bereidheid om het verschil te maken in de opgave waar wij gezamenlijk voor staan. Dat hebben wij gedaan en wij zouden willen dat we dat konden blijven doen”, aldus de burgemeesters in hun brandbrief aan het kabinet.

De lokale bestuurders refereren in hun brandbrief aan de door het Rijk opgestelde ‘asieldeal’ van 26 augustus 2022, waarin afspraken tussen Rijk, VNG, IPO en het Veiligheidsberaad gemaakt zijn. In deze ‘asieldeal’, met als doel om uit de asielcrisis te komen, is uitgesproken dat de Veiligheidsregio’s bereid waren de crisisnoodopvang (met verhoogde taakstelling van 225+225 opvangplekken) voorbij 1 oktober 2022 open te houden tegen een aantal duidelijke voorwaarden. De bestuurders constateren dat er weinig van de gemaakte afspraken terecht is gekomen van Rijkswege: “Dit terwijl we binnen de gemeenten onverminderd doorgaan met de invulling van onze opgave. We inmiddels weten dat migratiestromen een blijvend fenomeen zijn en dat het dus realistisch is te veronderstellen dat in de komende periode, het aantal mensen dat zal vluchten van huis en haard steeds groter wordt”.

Dit gegeven wordt bevestigd in de brief die de staatssecretaris op 28 april jl. naar de Tweede Kamer stuurt en waarnaar ook verwezen wordt in de brief die naar de gemeenten werd verstuurd op 2 mei jl. Hoewel in laatstgenoemde brief weliswaar wordt ingezet op een reeks nieuwe maatregelen, blijft volgens de lokale bestuurders de gekozen strategie van het kabinet ongewijzigd. Zij benadrukken dat het ‘wegdecentraliseren’ van problemen naar medeoverheden zoals gemeenten, die over onvoldoende middelen beschikken (huizen, zorg, onderwijs, geld, personeel) om de bestaande problemen op te vangen, in de praktijk immers niet langer adequaat blijkt: “Ook de toenemende instroomcijfers stellen allerm minst gerust en voeden de vrees voor maatschappelijke ontwrichting”.

Adviescommissie

Concreet pleiten de Limburgse bestuurders voor het instellen van een adviescommissie die zich niet alleen over de instroom, de procedure en de uitstroom moet buigen, maar vooral tot een samenhangend advies zou moeten komen. “Wij zijn bekend met de staatscommissie ‘Demografische Ontwikkelingen 2050’, maar zien hier onvoldoende focus op de beschreven problematiek terug. Het gaat er dan om het vraagstuk van migratie te bezien in het licht van alle daarmee (noodzakelijk) verbonden aspecten, zoals huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg en sociale zekerheid. Enkel door naar de samenhang der dingen te kijken, kan een effectief en uitvoerbaar migratiebeleid worden gevoerd door het Rijk, de medeoverheden en alle partners in de keten. Nu ontbreekt het nog aan die samenhang, waardoor het enkel sturen op instroom, procedure en uitstroom volstrekt onvoldoende is om een fatsoenlijke opvang en een succesvolle integratie te kunnen bieden”, aldus de Limburgse burgemeesters, gesteund door de Commissaris van de Koning.